

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 26 maj 1922 kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående beskattning av socker m. m., i vad propositionen avser pensionsförhållanden m. m.

I en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition nr 182 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, bland annat, föreslagit riksdagen *dels* godkänna av departementschefen föreslagna grunder för pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderier att gälla tills vidare, intill dess annorlunda kan varda bestämt, ävensom för utbetalande av engångsunderstöd åt vissa kontrolltjänstemän vid nämnda raffinaderier; *dels* medgiva, att kostnaden för ifrågavarande pensionering må bestridas av elfte huvudtitelns förslagsanslag till allmänna indragningsstaten och kostnaden för engångsunderstöden av förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter; *dels ock* medgiva, att Kungl. Maj:t må av sistberörda anslag disponera ett belopp av högst 5,000 kronor för utbetalande av tillfälliga understöd till personal vid råsockerfabriker.

Berörda proposition har hänvisats till bankoutskottet, i vad den avser pensionering, engångsunderstöd och tillfälliga understöd, såvitt den angår författningsförslaget till bevillningsutskottet samt i övrigt till statsutskottet.

Följande grunder har departementschefen ansett böra fastställas för *pensionering* av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderier att gälla tillsvidare, intill dess annorlunda kan varda bestämt, nämligen:

att förste kontrollör eller kontrollör, som uppnått en ålder av minst 57 år och räknar minst 10 tjänstår vid kontrollen över socker-

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 8 saml. 46 häft. (Nr 68.)

tillverkningen samt varit under tillverkningsåren 1920—1921 och 1921—1922 inkallad i tjänstgöring under minst nio månader vardera året och icke eljest åtnjuter pension av statsmedel, är berättigad att, därest han icke för tiden efter den 31 juli 1922 erhåller förnyat förordnande vid sockerkontrollen, från och med månaden näst efter den, då hans anställning vid kontrollen upphör, komma i åtnjutande av pension;

att pensionens belopp avpassas efter tjänstarens antal och tjänstgöringens beskaffenhet på det sätt, att för varje tjänstår såsom förste kontrollör tillgodoräknas ett belopp av 90 kronor och för varje tjänstår såsom kontrollör ett belopp av 60 kronor, samt

att varje år, varunder vederbörande innehaft förordnande som förste kontrollör eller kontrollör, räknas såsom helt tjänstår under förutsättning, att tjänstgöringen efter inkallelse omfattat minst nio månader av året, att, därest tjänstgöringen omfattat mindre del av året än nyss sagts, endast den tid, varunder tjänstgöring verkligen ägt rum, tillgodoräknas såsom tjänstetid för pension, samt att tjänstgöring såsom vikarie för förste kontrollör icke grundlägger rätt till pension i sådan egenskap.

Grunderna för utbetalande av *engångsersättningar* till de kontrolltjänstemän vid raffinaderierna, vilka skulle komma att mista sina anställningar och ej komma i åtnjutande av pension i anledning av befattning vid samma kontroll, hava av departementschefen sammanfattats sålunda:

att förste kontrollör eller kontrollör, som varit under tillverkningsåren 1920—1921 och 1921—1922 inkallad i tjänstgöring under minst nio månader vardera året och icke erhåller pension i anledning av sin befattning vid sockerkontrollen, är berättigad att, därest han icke för tiden efter den 31 juli 1922 erhåller förnyat förordnande vid sockerkontrollen, erhålla engångsersättning;

att engångsersättningens belopp avpassas efter tjänstetidens längd på det sätt, att den, som räknar tio eller flera tjänstår, erhåller 1,200 kronor, den, som räknar minst sex och intill tio tjänstår, 900 kronor och den, som räknar intill sex tjänstår, 600 kronor, samt

att varje år, varunder vederbörande innehaft förordnande som förste kontrollör eller kontrollör, räknas såsom helt tjänstår, under förutsättning, att tjänstgöringen efter inkallelse omfattat minst nio månader av året, att, därest tjänstgöringen omfattat mindre del av året, än nyss sagts, endast den tid, varunder tjänstgöringen verkligen ägt rum, tillgodoräknas såsom tjänstetid för erhållande av engångsersättning, samt att tjänstgöring såsom vikarie för förste kontrollör icke grundlägger rätt till engångsersättning i sådan egenskap.

Slutligen har departementschefen ansett ett belopp av 5,000 kronor böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för utdelande av *understöd* åt personal vid *råsockerfabrikerna* i fall, där lång tjänstetid i förening med ömmande omständigheter kunna anses därtill berättiga.

Beträffande utredningen i förevarande fråga tillåter sig utskottet att hänvisa till propositionen (sid. 51—63).

Utskottet vill erinra, att bevillningsutskottet den 2 maj 1922 och statsutskottet den 16 i samma månad avgivit utlåtanden (resp. nr 33 och nr 86) över förevarande proposition, i de delar av densamma, vilka hänvisats till nämnda utskott, och därvid anslutit sig till Kungl. Maj:ts förslag, samt att riksdagen bifallit vad i dessa utlåtanden hemställt.

Utskottet.

I likhet med departementschefen anser bankoutskottet starka billighetsskäl tala för, att viss del av den personal, som varit anställd vid sockerkontrollen men genom den nu beslutade kontrollreformen kommer att mista sina anställningar, må tilldelas understöd genom pensioner eller annorledes. Ifrågavarande understöd kunna givetvis icke betraktas såsom pensioner i vanlig mening utan gottgörelse för mistad inkomst vid påtvunget entledigande i anledning av beslutad omorganisation.

Vid granskning av Kungl. Maj:ts förslag har utskottet icke funnit anledning till annan erinran än att, då här icke är fråga om ett provisoriskt ordnande av förevarande angelägenhet, grunderna för pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer torde böra fastställas definitivt och således gälla utan sådan inskränkning, som i förslaget angivits. Vid sådant förhållande böra orden »att gälla tillsvidare intill dess annorlunda kan varda bestämt» utgå.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 182, i vad densamma hänvisats till bankoutskottet, må

dels godkänna av departementschefen föreslagna grunder för pensionering av förste kontrollörer och kontrollörer vid sockerraffinaderier, ävensom för utbetalande av engångsunderstöd åt vissa kontrolltjänstemän vid nämnda raffinaderier;

dels medgiva, att kostnaden för ifrågavarande pensionering må bestridas av elfte huvudtitelns förslagsanslag till allmänna indragningsstaten och kostnaden

Bankoutskottets utlåtande Nr 68.

för engångsunderstöden av förslagsanslaget till kontroll
å tillverkningsavgifter;

dels ock medgiva, att Kungl. Maj:t må av sist-
berörda anslag disponera ett belopp av högst 5,000
kronor för utbetalande av tillfälliga understöd till per-
sonal vid råsockerfabriker.

Stockholm den 26 maj 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Lindley, Öhngren, Walles, Strömberg, Johansson* i Frigger-
åker, *Malmberg, Andersson* i Hägelåkra och *Abrahamsson* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Borggren, Janson* i Kungsör, *Bäcklund, Som-
melius, Ryberg, Kloo* och *Olsson* i Berg.

Reservationer

av herr *Bäcklund* samt

av herr *Kloo*, vilken ansett, att här ifrågavarande engångsersätt-
ningar bort utgå med högre belopp än Kungl. Maj:t föreslagit.